

ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM ISO14001:2015

รองศาสตราจารย์ ดร.สยาม อรุณศรีมรกต

Background

**Environmental
Management System
ISO14001**

จุดมุ่งหมายของระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม

- การพัฒนาและการประยุกต์ใช้นโยบายสิ่งแวดล้อมและวัตถุประสงค์
- ระบุปัญหาสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรม ผลิตภัณฑ์และบริการที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญ
- พัฒนาระบบการอย่างเป็นระบบซึ่งจะต้องพิจารณาถึงบริบท และนำมาพิจารณาถึงความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อม ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องและโอกาส รวมทั้งการปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ
- ส่งเสริมให้มีการพัฒนาความตระหนักที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม
- พัฒนามาตรการในการควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญและสามารถปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบอื่น ๆ ได้
- ประเมินประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีการปฏิบัติการแก้ไขและป้องกันตามความเหมาะสม

กระบวนการอย่างเป็นระบบในการจัดการสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

- ดำเนินการปกป้องสิ่งแวดล้อมโดยการป้องกันและ/หรือลดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม
- หามาตรการในการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามเงื่อนไขขององค์การ
- ช่วยทำให้องค์กรสามารถปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบอื่น ๆ ได้
- ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม
- เป็นมาตรการในการควบคุมและมีอิทธิพลในการออกแบบผลิตภัณฑ์และบริการ การผลิต การส่งมอบ การนำไปใช้ การกำจัดซาก โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์วงจรชีวิต ซึ่งทำให้องค์กรสามารถป้องกันและกำจัดปัญหาสิ่งแวดล้อมในวงจรชีวิตช่วงใด ๆ ตามความเหมาะสม
- ช่วยให้องค์กรได้รับผลประโยชน์ทางการเงินและการปฏิบัติการจากการนำระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมไปใช้ ซึ่งทำให้องค์กรเกิดความเข้มแข็งทางการตลาด

ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ (Success factors)

- ความมุ่งมั่นของบุคลากรในทุกกระดับและทุกหน้าที่ในองค์กร นำโดยผู้บริหารสูงสุดในองค์กร
- ระดับของความรับผิดชอบของแต่ละแผนกในการกำจัดและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- ประยุกต์กลยุทธ์ และมาตรการแข่งขันทางการตลาดเข้าไปในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมด้วย
- ผู้บริหารสูงสุดอาจเป็นผู้กำหนดประสิทธิภาพของระบบโดยประยุกต์ให้เข้ากับกระบวนการทางธุรกิจ กลยุทธ์และการตัดสินใจในการจัดการสิ่งแวดล้อมตามระดับความสำคัญของธุรกิจ
- ประยุกต์การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เข้ากับทุกกระบวนการธุรกิจ
- ระดับของรายละเอียดและความซับซ้อน การขยายเอกสารหรือทรัพยากรที่ต้องการในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทขององค์กร ขนาดและสถานที่ตั้ง การปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎหมาย ขอบเขตของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติของกิจกรรมต่าง ๆ ผลิตภัณฑ์ และบริการ รวมไปถึงปัญหาและผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้น

กระบวนการ PDCA (Plan-Do-Check-Act)

กระบวนการพื้นฐานของระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมได้ถูกสร้างขึ้นมาจากแนวคิด PDCA (Plan-Do-Check-Act) รูปแบบของ PDCA แสดงถึงกระบวนการที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้กับระบบการจัดการและองค์ประกอบย่อยของระบบการจัดการก็ได้ ซึ่งสามารถอธิบายหลักการและกรอบแนวคิดได้ดังนี้

- **การวางแผน (Plan)** เป็นการพัฒนาวัตถุประสงค์และกระบวนการที่จำเป็นเพื่อให้เป็นไปตามผลของนโยบายขององค์กรที่ตั้งไว้
- **การปฏิบัติ (Do)** การนำไปใช้ตามกระบวนการที่ได้วางแผนไว้
- **การตรวจสอบ (Check)** กระบวนการติดตามผลและการวัดผลตามที่ระบุไว้ในนโยบายหรือตามความมุ่งมั่น วัตถุประสงค์ ผลการปฏิบัติงาน รวมไปถึงรายงานผลการทำงาน
- **การปฏิบัติการแก้ไขและป้องกัน (Act)** ผลจากการตรวจสอบในประเด็นที่ควรปรับปรุงจะต้องมีการดำเนินการแก้ไขและป้องกันอย่างต่อเนื่อง

เนื้อหาในข้อกำหนดมาตรฐานนานาชาติฉบับนี้

(Content of this International Standard)

- มาตรฐานนานาชาติฉบับนี้รวมไปถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มสำหรับผู้ขายใหม่และผู้ที่ใช้อยู่เดิม ในมาตรฐานฉบับนี้มีการกำหนดโครงสร้างใหม่ ความเหมือนของเนื้อหา และคำนิยามที่ใช้ร่วมกัน การออกแบบและการนำไปประยุกต์ใช้สำหรับมาตรฐานของไอเอสโอต่าง ๆ ร่วมกัน
- ในโครงสร้างของมาตรฐานฉบับนี้มีหัวข้อตั้งแต่ 1 จนกระทั่งถึง 10 เป็นองค์ประกอบของข้อกำหนดเพื่อให้ปฏิบัติงานอย่างสอดคล้อง
 - ภาคผนวก A เป็นการนำเสนอข้อมูลการตีความเพื่อป้องกันความผิดพลาดในการแปลความหมาย
 - ภาคผนวก B เป็นการขยายความข้อมูลทางด้านเทคนิคในข้อกำหนดเดิมและข้อกำหนดใหม่ ข้อเสนอแนะในการนำระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมไปใช้

ข้อกำหนดและข้อเสนอแนะสำหรับการใช้มาตรฐาน ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

1. ขอบเขต (Scope)
2. การอ้างอิง (Normative reference)
3. คำศัพท์และนิยาม (Term and definitions)
4. บริบทขององค์กร
5. ความเป็นผู้นำ (Leadership)
6. การวางแผน (Planning)
7. ส่วนการสนับสนุน (Support)
8. การปฏิบัติการ (Operation Control)
9. การประเมินผลการดำเนินงาน (Evaluation)
10. การปรับปรุง (Improvement)

1. ขอบเขต (Scope)

- กล่าวถึงข้อกำหนดของระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมสำหรับองค์กรในการพัฒนาระบบ การประยุกต์ใช้ การรักษาไว้ซึ่งระบบการจัดการ และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องภายใต้ขอบเขตที่กำหนดตามวัตถุประสงค์ และความรับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นไปตามหลักการของเสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อม
- สามารถประยุกต์ใช้ได้กับองค์กรใด ๆ ก็ได้ไม่จำกัด ขนาด ประเภทและธรรมชาติขององค์กร โดยการประยุกต์กับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่องค์กรสามารถควบคุมและมีอิทธิพลในการควบคุม โดยพิจารณาหลักการวิเคราะห์ห่วงจรชีวิต
- ไม่ได้กำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพทางด้านสิ่งแวดล้อม หรือเกณฑ์ในการเพิ่มหรือเปลี่ยนแปลงกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับองค์กร
- สามารถประยุกต์ใช้กับบางส่วนหรือทั้งหมดขององค์กรในการปรับปรุงการจัดการสิ่งแวดล้อม แต่ข้อกำหนดทั้งหมดของมาตรฐานนี้จะต้องถูกนำไปปฏิบัติในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างสมบูรณ์โดยไม่มีข้อยกเว้นสำหรับองค์กรใด ๆ ที่ระบุว่าได้ปฏิบัติตามมาตรฐานฉบับนี้

2. การอ้างอิง (Normative reference)

- ยังไม่มีการอ้างอิงจากเอกสารอ้างอิงใด ข้อกำหนดนี้เป็นข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐานและสอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการอื่น ๆ

3. คำศัพท์และนิยาม (Term and definitions)

3.1 องค์กร (Organization)

บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบต่าง ๆ กันด้วยความรับผิดชอบ อำนาจหน้าที่และความสัมพันธ์ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หมายเหตุ : แนวคิดของการเป็นองค์กรรวมไปถึง กิจการซื้อขายไป บริษัท บรรษัท กิจการ องค์กร ห้างหุ้นส่วน องค์กร การกุศลหรือสถาบันหรือส่วนใดส่วนหนึ่งดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ไม่ว่าจะเป็องค์กรภาครัฐหรือเอกชน

3.2 ผู้บริหารสูงสุด (Top management)

บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีอำนาจสูงสุดในการควบคุมโดยตรงในองค์กร

หมายเหตุ : 1) ผู้บริหารสูงสุดสามารถกระจายอำนาจและทรัพยากรภายในองค์กร

2) ถ้าขอบเขตของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมครอบคลุมบางส่วนขององค์กรดังนั้น ผู้บริหารสูงสุดจะหมายถึง ผู้ที่มีอำนาจควบคุมและกระจายทรัพยากรโดยตรงในองค์กรนั้น

3. คำศัพท์และนิยาม (Term and definitions)

3.3 ระบบการจัดการ (Management system)

กลุ่มของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์หรือปฏิสัมพันธ์ในองค์กรตามข้อ (3.1) เพื่อเป็นการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ (3.16) และกระบวนการต่าง ๆ (3.26) เพื่อให้ได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

หมายเหตุ:

- 1) ระบบมาตรฐานการจัดการนี้สามารถประยุกต์ได้เป็นระบบมาตรฐานเดี่ยวและ/หรือหลายระบบมาตรฐานร่วมกันก็ได้ เช่น ระบบคุณภาพ สิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัย
- 2) องค์ประกอบของระบบการจัดการนี้จะรวมไปถึงโครงสร้างการบริหารขององค์กร บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ การวางแผนและการปฏิบัติการ การประเมินผลการปฏิบัติงานและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
- 3) ขอบเขตของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมนี้อาจรวมทั้งองค์กรหรือบางส่วน หรือกิจกรรมที่ชี้เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งหรือบางส่วนจากหน่วยกิจกรรมทั้งหมดในองค์กร

3. คำศัพท์และนิยาม (Term and definitions)

3.4 ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental Management System)

ส่วนของระบบการจัดการ (3.3) ใช้เพื่อการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม (3.9) ที่ดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง (3.22) และระบุถึงความเสี่ยงที่อาจคุกคามและโอกาสในการจัดการ

3.5 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Interested Party)

บุคคลหรือหน่วยงานที่มีส่วนได้รับผลกระทบหรืออาจได้รับผลกระทบ หรืออาจรับทราบว่าจะได้รับผลกระทบ โดยกระบวนการตัดสินใจหรือกิจกรรมขององค์กร

หมายเหตุ: 1) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวมไปถึงบุคคล กลุ่มบุคคลหรือองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือได้รับผลจากการดำเนินงานขององค์กร

2) การรับรู้หรือการรับทราบว่าตนเองได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานขององค์กร

3) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียครอบคลุมไปถึง ลูกค้า ชุมชนข้างเคียง ผู้ส่งมอบสินค้าและบริการ ผู้กำกับ

ดูแลตาม กฎหมายและข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานที่ไม่ใช่ราชการ ผู้ลงทุน ผู้รับจ้าง ช่าง และพนักงานในองค์กร

3. คำศัพท์และนิยาม (Term and definitions)

3.6 นโยบายสิ่งแวดล้อม (Environmental Policy)

เป็นความตั้งใจและทิศทางขององค์กรซึ่งกำหนดขึ้นโดยผู้บริหารสูงสุดและเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อม (3.15)

3.7 เอกสารข้อมูล (Documented Information)

ข้อมูลที่ต้องมีมาตรการในการควบคุมและเก็บรักษาข้อมูลโดยองค์กร หรือสื่อต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเหล่านั้นอยู่

หมายเหตุ: 1) เอกสารข้อมูลสามารถอยู่ในสื่อรูปใด ๆ ก็ได้

2) เอกสารข้อมูลหมายถึง – ข้อมูลด้านกระบวนการทำงานที่เกี่ยวข้องในองค์กร – เอกสารที่องค์กรสร้างขึ้นมาเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม (เอกสารในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม) – หลักฐานของการปฏิบัติตามข้อกำหนดเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ซึ่งส่วนใหญ่ก็คือบันทึกนั่นเอง

3. คำศัพท์และนิยาม (Term and definitions)

3.8 สิ่งแวดล้อม (Environment)

สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ การดำเนินงานขององค์กร รวมไปถึง อากาศ น้ำ พื้นดิน ทรัพยากรธรรมชาติ พืช สัตว์ มนุษย์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้

หมายเหตุ : 1) สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ นั้นครอบคลุมไปถึงสิ่งต่าง ๆ ภายในองค์กร ในท้องถิ่น ในภูมิภาคและในระบบโลกใบนี้

2) สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ นั้นสามารถอธิบายได้ถึง ความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศ ภูมิอากาศและสภาพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ระบุมาแล้ว

3.9 ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม (Environmental aspect)

องค์ประกอบขององค์กร กิจกรรม ผลิตภัณฑ์และบริการที่มีส่วนสัมพันธ์หรืออาจมีส่วนสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม (3.8)

หมายเหตุ : 1) ปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างใดอย่างหนึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (3.10) ปัญหา สิ่งแวดล้อมอย่างใดอย่างหนึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างเดี่ยวหรือหลายอย่างก็ได้

2) ปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างใดอย่างหนึ่งอาจทำให้องค์กรต้องกำหนดเกณฑ์มากกว่าหนึ่งอย่างก็ได้

3. คำศัพท์และนิยาม (Term and definitions)

3.10 ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact)

การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมไม่ว่าจะเป็นผลด้านลบและด้านบวก ผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินงานขององค์กรและจากปัญหาสิ่งแวดล้อมที่กำหนด

3.11 สถานภาพของสิ่งแวดล้อม (Environmental condition)

คุณลักษณะและสภาพของสิ่งแวดล้อมที่ระบุไว้อย่างชัดเจนภายใต้กรอบของเวลาที่กำหนด

3.12 ผลการดำเนินการ (Performance)

ผลการทำงานที่สามารถวัดเป็นตัวเลขได้

หมายเหตุ: 1) ผลการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

2) ผลการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการจัดการในเรื่องของกิจกรรม ผลิตภัณฑ์และบริการในระบบและองค์กร

3. คำศัพท์และนิยาม (Term and definitions)

3.13 ผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Performance)

ผลการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม

หมายเหตุ: ในบริบทของระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ผลการดำเนินงานที่สามารถวัดได้ตามที่กำหนดไว้ในนโยบายสิ่งแวดล้อม วัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมหรือเกณฑ์ต่าง ๆ ที่อาจกำหนดมาเป็นตัวชี้วัดก็ได้

3.14 การป้องกันการเกิดมลภาวะ (prevention of pollution)

เป็นกระบวนการ การปฏิบัติ เทคนิค การหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุ ผลิตภัณฑ์ บริการ หรือพลังงาน หรือการลดหรือควบคุม (อย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกัน) ตามเกณฑ์ การปล่อยหรือการทิ้งมลพิษ ของเสียสู่สิ่งแวดล้อมทั้งนี้เพื่อลดผลกระทบทางลบสู่สิ่งแวดล้อม

หมายเหตุ : การป้องกันการเกิดมลภาวะครอบคลุมไปถึงการลดจากแหล่งกำเนิด การกำจัด การเปลี่ยนแปลงกระบวนการ ผลิตภัณฑ์และบริการ การใช้ทรัพยากร วัสดุดิบและพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพหรือทดแทน การนำมาใช้ใหม่ การเปลี่ยนแปลงเพื่อนำกลับมาใช้อีกครั้ง การใช้รีไซเคิลและการบำบัด

3. คำศัพท์และนิยาม (Term and definitions)

3.15 วงจรชีวิต (Life cycle)

ความต่อเนื่องและความสัมพันธ์ระหว่างกันตามระดับของระบบผลิตภัณฑ์ จากการใช้วัตถุดิบหรือการเกิดจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติจนกระทั่งถึงการหมดอายุและการบำบัด

หมายเหตุ: วงจรชีวิตรวมไปถึงกิจกรรม ผลิตภัณฑ์และบริการซึ่งรวมไปถึงสินค้าที่ผลิตและบริการรวมไปถึงการบำบัดในขั้นสุดท้ายหลังจากผลิตภัณฑ์หมดอายุแล้ว ตัวอย่างเช่น การออกแบบ การผลิต การขนส่ง การบรรจุภัณฑ์ และการบำบัดขั้นสุดท้าย (ควรใช้คำว่า “การบำบัดเมื่อหมดอายุผลิตภัณฑ์ end-of-life treatment” ไม่ควรใช้คำว่า “การกำจัดขั้นสุดท้าย final disposal”)

3. คำศัพท์และนิยาม (Term and definitions)

3.17 วัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental objective)

เป็นวัตถุประสงค์ซึ่งกำหนดโดยองค์กรและมีความสอดคล้องกับนโยบายสิ่งแวดล้อม

3.18 ความเสี่ยง (Risk)

ผลจากความไม่แน่นอนของวัตถุประสงค์

หมายเหตุ: 1) ผลที่เกิดจากความไม่แน่นอนที่เบี่ยงเบนไปจากที่คาดไว้ ไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือลบ

2) ระดับความไม่แน่นอนทั้งหมดหรือบางส่วน หรือความไม่เพียงพอของข้อมูลข่าวสาร ที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจ ความรู้และ เหตุการณ์ ในผลที่อาจเกิดขึ้น

3) ความเสี่ยงโดยมากมักจะหมายถึงเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดโดยไม่คาดคิดว่าผลที่ อาจเกิดขึ้นหรือองค์ประกอบ หลายอย่างที่กล่าวไว้แล้วนี้รวมกัน

4) ความเสี่ยงมักหมายถึงการรวมกันของผลที่เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นหรือมีโอกาที่จะเกิดขึ้น

3. คำศัพท์และนิยาม (Term and definitions)

3.19 ความสามารถ (Competence)

ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะเพื่อให้ได้ผลตามที่คาดไว้

3.20 ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness)

อยู่ภายใต้ขอบเขตของกิจกรรมที่มีการวางแผนไว้แล้วและผลที่เกิดตามที่คาดการณ์เอาไว้อย่างสมบูรณ์

3.21 ข้อกำหนด (Requirement)

ความต้องการหรือความคาดหวังที่ถูกระบุไว้ซึ่งเป็นพันธะที่ต้องดำเนินการให้ได้ตามที่กำหนดไว้ (obligation หมายถึง กฎหมายและข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง)

หมายเหตุ: 1) โดยทั่วไปจะหมายถึงเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นมาหรือสิ่งที่ควรปฏิบัติสำหรับองค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามความต้องการหรือความคาดหวังภายใต้ข้อพิจารณาที่คาดไว้

2) ข้อกำหนดเฉพาะที่ระบุไว้ควรมีการระบุไว้เป็นเอกสารข้อมูล

3) ข้อกำหนดอื่น ๆ ที่ไม่ใช่กฎหมายเป็นข้อกำหนดที่องค์กรตัดสินใจที่จะปฏิบัติตาม

3. คำศัพท์และนิยาม (Term and definitions)

3.22 ความสอดคล้องกับข้อกำหนด (Compliance obligation)

ข้อกำหนดที่องค์กรเลือกที่จะปฏิบัติตามให้เป็นตามที่กำหนดไว้

หมายเหตุ : ข้อผูกพันสามารถยกระดับเป็น ข้อผูกพันที่ต้องปฏิบัติตาม เช่นการประยุกต์กฎหมายและข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม หรือข้อผูกพันที่อาสาไม่เป็นที่บังคับในการปฏิบัติ เช่น การปฏิบัติที่ดีของการทำอุตสาหกรรม พันธะสัญญา หลักการปฏิบัติที่ดี พันธะสัญญากับชุมชน มาตรฐานทางด้านจริยธรรม

3.23 ความสอดคล้องกับข้อกำหนด (Comformity)

การปฏิบัติตามข้อกำหนดได้อย่างสมบูรณ์

3.24 ความไม่สอดคล้องกับข้อกำหนด (nonconformity)

การปฏิบัติตามข้อกำหนดอย่างไม่สมบูรณ์

หมายเหตุ: ความไม่สอดคล้องครอบคลุมไปถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนด รวมไปถึงมาตรฐานนานาชาติฉบับนี้และข้อกำหนดอื่นๆ ที่นอกเหนือจากข้อกำหนดนี้ด้วย หรือเป็นข้อกำหนดที่สร้างขึ้นเองในองค์กรก็ได้

3. คำศัพท์และนิยาม (Term and definitions)

3.25 การปฏิบัติการแก้ไข (Corrective action)

การดำเนินการเพื่อกำจัดความไม่สอดคล้องที่เกิดขึ้นและการป้องกันการเกิดซ้ำ

3.26 กระบวนการ (Process)

เป็นกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กันเกี่ยวเนื่องกันที่เปลี่ยนปัจจัยนำเข้าไปสู่ผลสำเร็จที่เกิดขึ้น

หมายเหตุ: กระบวนการสามารถกำหนดออกมาเป็นเอกสารหรือไม่ก็ได้

3.27 การวัด (Measurement)

กระบวนการกำหนดคุณค่า

3. คำศัพท์และนิยาม (Term and definitions)

3.28 การตรวจประเมิน (Audit)

เป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีความเป็นอิสระและกำหนดด้วยระบบเอกสารเพื่อให้ได้รับซึ่งหลักฐานและการประเมินผลของการตรวจประเมินตามวัตถุประสงค์อย่างสมบูรณ์ ภายใต้ขอบเขตของเกณฑ์ในการตรวจประเมิน

หมายเหตุ: 1) การตรวจประเมินภายในซึ่งสามารถดำเนินการโดยองค์กรเองหรือองค์กรภายนอกก็ได้

2) การตรวจประเมินสามารถดำเนินการร่วมกันหลาย ๆ มาตรฐาน

3) ความเป็นอิสระสามารถแสดงได้ด้วยความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในกิจกรรมที่ทำการตรวจประเมิน หรือความเป็นอิสระต่อผลประโยชน์ทับซ้อนของความลำเอียงหรือความขัดแย้ง

4) หลักฐานการตรวจประเมินประกอบด้วย บันทึก รายงานข้อเท็จจริง ข้อมูลต่างๆ ที่ เกี่ยวข้องตามเกณฑ์ของการตรวจประเมิน ส่วนเกณฑ์การตรวจประเมินหมายถึง ข้อกำหนด นโยบาย ระเบียบปฏิบัติและข้อกำหนดที่ใช้ในการอ้างอิงเทียบกับหลักฐานตามที่ระบุไว้ ในมาตรฐาน ISO 19011

3. คำศัพท์และนิยาม (Term and definitions)

3.29 การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continual improvement)

การทบทวนกิจกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (3.12)

หมายเหตุ: 1) การเพิ่มขึ้นของประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับระบบมาตรฐาน การจัดการสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับข้อกำหนดตามนโยบายสิ่งแวดล้อมขององค์กร

2) กิจกรรมการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องไม่จำเป็นต้องเกิดในทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

3.30 ระเบียบปฏิบัติ (Procedure)

เป็นช่องทางเฉพาะของกิจกรรมหรือกระบวนการที่จะต้องดำเนินการ

หมายเหตุ: ระเบียบปฏิบัติสามารถจัดทำเป็นเอกสารหรือไม่เป็นเอกสารก็ได้

3. คำศัพท์และนิยาม (Term and definitions)

3.31 การติดตามผล (Monitoring)

เป็นการแสดงสถานะของระบบ กระบวนการหรือกิจกรรม

หมายเหตุ: การแสดงสถานะของระบบอาจต้องมีระบบการตรวจสอบ การกำกับดูแล การสังเกต จุดวิกฤตต่าง ๆ ของการทำงาน

3.32 การจัดจ้างภายนอก (Outsource)

เป็นกระบวนการจัดจ้างหน่วยงานภายนอกมาทำงาน ที่เป็นส่วนหนึ่งของงานหรือกระบวนการขององค์กร

หมายเหตุ : หน่วยงานภายนอกเป็นส่วนที่อยู่นอกขอบเขตของระบบการจัดการ ถึงแม้กิจกรรม กระบวนการของหน่วยงานภายนอกจะเกิดขึ้นภายในขอบเขตของระบบการจัดการ

3.33 ตัวชี้วัด (Indicator)

เงื่อนไขหรือสถานะของการปฏิบัติ การจัดการ ที่เป็นเงื่อนไขที่สามารถกำหนดวัดออกมาเป็นตัวเลข

4. บริบทองค์กร

4.1 ความเข้าใจในบริบทขององค์กร

องค์กรจะต้องระบุถึงประเด็นภายใน และภายนอกที่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์และส่งผลถึงความสามารถในการบรรลุผลสำเร็จของระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ประเด็นดังกล่าวอาจรวมไปถึงเงื่อนไขทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อหรืออาจมีผลต่อองค์กร

4.2 ความเข้าใจถึงความต้องการและความคาดหวังขององค์กรที่เกี่ยวข้อง

องค์กรจะต้อง

1) ระบุถึงบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม

2) ระบุถึงความต้องการและความคาดหวัง (เงื่อนไขข้อกำหนด) สำหรับบุคคล และองค์กรที่

เกี่ยวข้อง

3) จากความต้องการและความคาดหวังที่กำหนดองค์กรจะต้องถือปฏิบัติเพื่อให้ สอดคล้องอย่าง

เคร่งครัด

4. บริบทองค์กร

4.3 การกำหนดขอบเขตของระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม

องค์กรจะต้องระบุขอบเขตและการนำไปประยุกต์ใช้ของระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมภายใต้ขอบเขตที่กำหนด โดยองค์กรจะต้องพิจารณาดำเนินการดังนี้

- 1) ประเด็นที่เกี่ยวข้องภายในและภายนอกตามที่กำหนดไว้ในข้อ 4.1
- 2) กฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง
- 3) หน่วยขององค์กร ลักษณะหน้าที่การทำงาน ขอบเขตทางด้านกายภาพ
- 4) กิจกรรม ผลิตภัณฑ์และบริการ
- 5) อำนาจหน้าที่ ความสามารถในการควบคุมและกิจกรรม

เมื่อมีการกำหนดขอบเขต กิจกรรม ผลิตภัณฑ์และบริการซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญจะต้องถูกรวมอยู่ในขอบเขตของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมด้วย ขอบเขตจะต้องถูกกำหนดไว้เป็นเอกสารและสื่อสารไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

4. บริบทองค์กร

4.4 ระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม

องค์กรจะต้องพัฒนาระบบ การนำไปประยุกต์ใช้ คงรักษาไว้และมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงกระบวนการที่จำเป็นและส่วนที่เกี่ยวข้อง ที่เกี่ยวเนื่องกับข้อกำหนดของมาตรฐานนานาชาติ ฉบับนี้เพื่อที่จะเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการสิ่งแวดล้อม องค์กรจะต้องพิจารณาองค์ความรู้ของบริบทขององค์กรในการพัฒนาและคงรักษาไว้ในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

5. ความเป็นผู้นำ (Leadership)

5.1 ความเป็นผู้นำและการให้คำมั่นสัญญา

- 1) ผู้บริหารสูงสุดจะต้องแสดงความเป็นผู้นำและความมุ่งมั่นที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมโดย
- 2) แสดงถึงความรับผิดชอบในประสิทธิภาพของระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 3) เพื่อให้แน่ใจว่านโยบายสิ่งแวดล้อม และวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมได้ถูกจัดทำขึ้นและสอดคล้องกับกลยุทธ์ทางตรงและเป็นไปตามบริบทขององค์กร
- 4) เพื่อให้แน่ใจว่าสามารถประยุกต์ร่วมระหว่างระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมกับกระบวนการทางธุรกิจอย่างกลมกลืน
- 5) เพื่อให้แน่ใจว่าทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมได้จัดเตรียมไว้อย่างเพียงพอ

5. ความเป็นผู้นำ (Leadership)

- 6) สื่อสารประสิทธิภาพของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่สำคัญที่สอดคล้องกับข้อกำหนดในระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 7) เพื่อให้แน่ใจว่าระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมได้บรรลุตามผลสำเร็จที่กำหนดไว้
- 8) กำกับและสนับสนุนบุคคลเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 9) สนับสนุนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

หมายเหตุ สนับสนุนบทบาทด้านการจัดการที่จะแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้นำ เพื่อจะไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมและพื้นที่ที่รับผิดชอบ

5. ความเป็นผู้นำ (Leadership)

5.2 นโยบายสิ่งแวดล้อม

ผู้บริหารสูงสุดจะต้องพัฒนา นำไปใช้และคงรักษาไว้ซึ่งนโยบายสิ่งแวดล้อม ภายใต้ขอบเขตที่กำหนดของระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะต้องพิจารณาดังต่อไปนี้

1) ต้องมีความเหมาะสมดังนี้

1.1) นโยบายต้องเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ขององค์กร

1.2) บริบทขององค์กร รวมไปถึงธรรมชาติขององค์กร ขนาด ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ เกิดขึ้นจาก
กิจกรรม ผลิตภัณฑ์และบริการ

2) กำหนดกรอบหรือขอบเขตในการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม

3) รวมทั้งแสดงความมุ่งมั่นในการปกป้องสิ่งแวดล้อม ครอบคลุมถึงมาตรการในการป้องกันการเกิดมลภาวะ และประเด็นที่สำคัญตามบริบทขององค์กร

4) แสดงความมุ่งมั่นในการปฏิบัติตามพันธะสัญญา (กฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง)

5. ความเป็นผู้นำ (Leadership)

5.2 นโยบายสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

5) แสดงความมุ่งมั่นในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพทางด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กร

6) นโยบายสิ่งแวดล้อมจะต้อง

6.1) จัดทำเป็นรูปแบบของเอกสารข้อมูล

6.2) ต้องสื่อสารให้ทุกคนที่อยู่ภายใต้การทำงานในองค์กรได้รับทราบรวมทั้งผู้ที่ทำงาน ภายใต้การกำกับดูแลขององค์กร

6.3) ต้องจัดเตรียมไว้สำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หมายเหตุ : ความมุ่งมั่นในการปกป้องสิ่งแวดล้อมอาจรวมไปถึงการเพิ่มความมีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน การจัดการก๊าซเรือนกระจกเพื่อลดและปรับตัวต่อผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การปกป้องความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศ หรือประเด็นสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่สำคัญ

5. ความเป็นผู้นำ (Leadership)

5.3 บทบาทขององค์กร ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่

ผู้บริหารสูงสุดจะต้องมั่นใจว่าอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบได้ถูกกำหนด มอบหมายและสื่อสารภายในองค์กรเพื่ออำนวยความสะดวกให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการ สิ่งแวดล้อม ผู้บริหารสูงสุดจะต้องมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อ

- 1) เพื่อให้แน่ใจว่าระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมสามารถปฏิบัติให้สอดคล้องกับข้อกำหนดตามมาตรฐานสิ่งแวดล้อมนี้
- 2) รายงานผลการดำเนินงานและประสิทธิภาพสำหรับระบบมาตรฐานการจัดการ สิ่งแวดล้อม ให้แก่ผู้บริหารสูงสุดรับทราบ

6. การวางแผน (Planning)

6.1 การปฏิบัติการกำหนดความเสี่ยงพร้อมภาวะคุกคาม (ผลกระทบ) และโอกาสในการเกิด

6.1.1 ทั่วไป

องค์กรจะต้องดำเนินการวางแผนและการนำไปปฏิบัติตามกระบวนการเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดนี้ ในการวางแผนระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมนี้ องค์กรจะต้องพิจารณาประเด็นดังที่ปรากฏในข้อกำหนด 4.1 และข้อกำหนดที่ 4.2 นอกจากนี้องค์กรจะต้องมั่นใจในการกำหนดเอกสารข้อมูลตามขอบเขตที่จำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่ากระบวนการได้นำไปประยุกต์ใช้ตามแผนที่ได้กำหนดไว้

6. การวางแผน (Planning)

6.1.2 ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ

ภายใต้ขอบเขตของระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม องค์กรจะต้อง

1) ระบุปัญหาสิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม ผลิตภัณฑ์และบริการ ที่องค์กรสามารถควบคุม และ/หรือมีอิทธิพลในการควบคุมโดยพิจารณาตามหลักการวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์ด้วย

2) โดยจะต้องดำเนินการดังนี้

2.1) การเปลี่ยนแปลง รวมไปถึงการวางแผนสำหรับการพัฒนาใหม่ ๆ หรือกิจกรรม ผลิตภัณฑ์และ บริการที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลง

6. การวางแผน (Planning)

6.1.2 ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ (ต่อ)

2.2) ระบุถึงปัญหาในสภาวะผิดปกติและฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น

องค์กรจะต้องระบุปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญหรือมีโอกาสที่จะเกิดปัญหาอย่างมีนัยสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้องค์กรยังต้องสื่อสารปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญนี้ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ทุกระดับ และหน้าที่เกี่ยวข้อง และองค์กรยังต้องคงรักษาไว้ซึ่งเอกสารข้อมูลสำหรับ

- เกณฑ์สำหรับการระบุความมีนัยสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อม
- ปัญหาสิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาเหล่านั้น
- ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ

หมายเหตุ : ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญจะก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม (ภัยคุกคาม) และถ้าเป็นผลกระทบด้านบวกที่ก่อให้เกิดประโยชน์ก็จะเป็น (โอกาส)

6. การวางแผน (Planning)

6.1.3 ความสอดคล้องกับพันธะสัญญา

องค์กรจะต้องดำเนินการดังนี้

- 1) การระบุและเข้าถึงพันธะกรณีที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อมตามที่ระบุไว้
- 2) อธิบายถึงการประยุกต์ใช้พันธะกรณีเหล่านั้นในองค์กร

องค์กรจะต้องจัดทำและรักษาไว้ซึ่งเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับความสอดคล้องของพันธะสัญญาที่ระบุไว้

หมายเหตุ : ความสอดคล้องของพันธะสัญญาสามารถรวมไปถึงผลของความเสียหายจากผลกระทบจากปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม (ภัยคุกคาม) และถ้าเป็นผลกระทบด้านบวกที่ก่อให้เกิดประโยชน์ก็จะเป็น (โอกาส)

6. การวางแผน (Planning)

6.1.4 ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม ผลกระทบและโอกาสในการเกิด

องค์กรจะต้องกำหนดการประเมินความเสี่ยงซึ่งเกิดจากภัยคุกคามหรือโอกาส ซึ่งจะต้องระบุดังต่อไปนี้

- 1) เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมจะมีผลเป็นไปตามที่คาดหวังไว้
- 2) เพื่อป้องกันหรือลด ผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์จากเงื่อนไขสิ่งแวดล้อมจากภายนอกที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กรได้
- 3) เพื่อให้ได้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

โดยองค์กรจะต้องจัดทำเป็นเอกสารและคงรักษาไว้ซึ่งเอกสารการประเมินความเสี่ยงเพื่อวิเคราะห์ถึงภัยคุกคามและโอกาสที่มีความจำเป็นต้องระบุไว้

6. การวางแผน (Planning)

6.1.5 การวางแผนปฏิบัติการ

องค์กรจะต้องมีการวางแผนดังนี้

1) การปฏิบัติการในการระบุความเสี่ยงทางด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจเป็นภัยคุกคามหรือโอกาส ตามที่ระบุไว้ในข้อ 6.1.4 จากปัญหาสิ่งแวดล้อมและความสอดคล้องกับพันธะกรรมที่ต้องดำเนินการ

2) โดยต้องดำเนินการ

2.1) ดำเนินการร่วมและการประยุกต์ใช้ในกระบวนการของระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม

2.2) ประเมินประสิทธิภาพของการปฏิบัติการดังกล่าวด้วย

6. การวางแผน (Planning)

6.2 วัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม การวางแผนและการทำให้บรรลุเป้าหมาย

6.2.1 วัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม

องค์กรจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมในระดับและหน้าที่ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

- 1) ต้องพิจารณาปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญและความสอดคล้องของพันธะสัญญาที่เกี่ยวข้อง
- 2) พิจารณาความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามและโอกาส

ในการพัฒนาวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมนี้ องค์กรจะต้องพิจารณาความเป็นไปได้ในเรื่องของเทคโนโลยี การเงิน วัฒนธรรมองค์กร การปฏิบัติการและข้อกำหนดทางด้านธุรกิจ โดยวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมจะต้องสอดคล้องกับนโยบายสิ่งแวดล้อม และต้องมีคุณลักษณะดังนี้

- 1) ต้องสามารถวัดเป็นตัวเลขได้ และมีความเป็นไปได้
- 2) ต้องมีการติดตามผล
- 3) ต้องมีการสื่อสาร
- 4) ต้องมีการทำให้ทันสมัยตามความเหมาะสม

ซึ่งองค์กรจะต้องจัดทำเอกสารข้อมูลและเก็บรักษาเอกสารทางด้านวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม

6. การวางแผน (Planning)

6.2.2 การวางแผนและการทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามวัตถุประสงค์

การวางแผนเพื่อให้ได้รับผลตามที่กำหนดไว้เป็นวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม องค์กรจะต้องดำเนินการดังนี้

- 1) จะต้องดำเนินการอะไรบ้าง
- 2) ต้องใช้ทรัพยากรอะไรเพื่อให้ประสบความสำเร็จ
- 3) ใครเป็นผู้รับผิดชอบ
- 4) และจะประสบความสำเร็จเมื่อใด

5) ผลการดำเนินงานจะต้องมีการประเมินอย่างไร รวมไปถึงตัวชี้วัดสำหรับกระบวนการติดตามผล และการวัดผลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมที่กำหนด

องค์กรจะต้องพิจารณาในการกำหนดการปฏิบัติเพื่อให้ได้รับผลตามวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งการปฏิบัตินี้สามารถรวมไปกับกระบวนการทางธุรกิจก็ได้

7. ส่วนการสนับสนุน (Support)

7.1 ทรัพยากร

องค์กรจะต้องกำหนดและจัดเตรียมทรัพยากรที่จำเป็นในการพัฒนาระบบ การประยุกต์ใช้ คงรักษาไว้และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องสำหรับระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมนี้

7.2 ความสามารถ

องค์กรจะต้องดำเนินการดังนี้

- 1) กำหนดความสามารถของบุคคลที่จำเป็นในการทำหน้าที่ควบคุมผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อประสิทธิภาพของการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 2) เพื่อให้แน่ใจว่าบุคคลนั้นๆ มีความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นตามความเหมาะสม เช่น การศึกษา การฝึกอบรมหรือประสบการณ์
- 3) เมื่อใดที่จำเป็นต้องใช้ องค์กรจะต้องกำหนดความสามารถที่จำเป็นและมีการประเมินผลประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานถ้าจำเป็น

หมายเหตุ : การปฏิบัติการนี้รวมไปถึง ตัวอย่างเช่น การจัดการฝึกอบรม การให้คำปรึกษาแนะนำ หรือการมอบหมายงานอีกครั้งเพื่อความแน่ใจ ทั้งของพนักงานเองและบุคลากรของหน่วยงานผู้รับจ้างช่วง

7. ส่วนการสนับสนุน (Support)

7.3 ความตระหนัก

บุคลากรที่ทำงานภายใต้การควบคุมขององค์กรจะต้องมีความตระหนักดังนี้

1) นโยบายสิ่งแวดล้อม

2) ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญและผลกระทบที่เกิดขึ้นและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

3) ความใส่ใจในประสิทธิภาพของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงผลประโยชน์ที่อาจก่อให้เกิดประสิทธิภาพทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น

4) ตระหนักถึงผลที่เกิดขึ้นจากการไปปฏิบัติตามระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสอดคล้องของพันธะสัญญาต่างๆ

7. ส่วนการสนับสนุน (Support)

7.4 การสื่อสาร

7.4.1 ทัวไป

องค์กรจะต้องมีการวางแผนและการประยุกต์กระบวนการสื่อสารภายในและภายนอกที่สอดคล้องกับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมไปถึง

- 1) จะต้องสื่อสารอะไรบ้าง
- 2) จะสื่อสารเมื่อใด
- 3) จะสื่อสารให้ใคร
- 4) จะสื่อสารอย่างไร

เมื่อมีการวางแผนกระบวนการสื่อสาร องค์กรจะต้องพิจารณาดำเนินการสื่อสารดังนี้

- 1) ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติตามพันธะสัญญา
- 2) เพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมได้ถูกสื่อสารให้สอดคล้องกันในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

และถูกต้อง

องค์กรจะต้องแสดงความรับผิดชอบในการสื่อสารภายใต้ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้องค์กรยังต้องเก็บรักษาหลักฐานเอกสารของการสื่อสารอย่างเหมาะสม

7. ส่วนการสนับสนุน (Support)

7.4.2 การสื่อสารภายใน (Internal communication)

การกล่าวถึงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม องค์กรจะต้องดำเนินการสื่อสารภายในดังนี้

1) การสื่อสารในระดับและหน้าที่ต่าง ๆ ภายในองค์กร รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบต่อระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามความเหมาะสม

2) เพื่อให้แน่ใจว่ากระบวนการสื่อสารไปถึงบุคคลที่ทำงานภายใต้การควบคุมขององค์กร รวมไปถึงการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องด้วย

7.4.3 การสื่อสารภายนอก (External communication)

องค์กรจะต้องดำเนินการสื่อสารข้อมูลข่าวสารที่สอดคล้องกับระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมไปยังภายนอกโดยต้องมีการระบุถึงกระบวนการสื่อสารที่ถูกกำหนดโดยพันธะกรณี (กฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง)

7.5 เอกสารข้อมูล (Document information)

7.5.1 ทั่วไป (General)

องค์กรที่ดำเนินการระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมจะต้องดำเนินการดังนี้

- 1) เอกสารข้อมูลที่กำหนดโดยมาตรฐานนานาชาติฉบับนี้
- 2) เอกสารข้อมูลที่กำหนดโดยองค์กรเองตามความจำเป็นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในระบบการจัดการ

สิ่งแวดล้อม

หมายเหตุ : ขอบเขตของเอกสารข้อมูลในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมอาจมีความแตกต่างกันระหว่างองค์กรขึ้นอยู่กับ :

- 1) ขนาด ประเภทของกิจการ กระบวนการ ผลิตภัณฑ์และบริการขององค์กรนั้น
- 2) ความซับซ้อนของกระบวนการและความสัมพันธ์ของกระบวนการเหล่านั้น
- 3) ความสามารถของบุคลากร

7. ส่วนการสนับสนุน (Support)

7.5.2 การจัดทำเอกสารใหม่และการปรับปรุงให้ทันสมัย (Creating and updating)

เมื่อมีการจัดทำเอกสารหรือปรับปรุงเอกสารข้อมูลให้ทันสมัย องค์กรจะต้องมั่นใจว่า :

- 1) การระบุและการอธิบายต้องมีความชัดเจน (หัวข้อ วันที่ ผู้แต่งและเลขอ้างอิง เป็นต้น)
- 2) รูปแบบ (เช่น การใช้ภาษา โปรแกรมคอมพิวเตอร์รุ่นใด รูปภาพ) และสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็นกระดาษหรืออยู่ในรูปแบบคอมพิวเตอร์
- 3) การทบทวนและการอนุมัติเอกสารข้อมูลจะต้องมีความเหมาะสมและเพียงพอ

7.5.3 การควบคุมเอกสารข้อมูล

เอกสารข้อมูลที่ต้องดำเนินการโดยระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและตามมาตรฐานนานาชาติฉบับนี้จะต้องมีระบบควบคุมและเพื่อให้แน่ใจว่า :

- 1) จัดให้มีเอกสารอย่างเหมาะสมในการใช้งานตามความจำเป็นของสถานที่และเวลา
- 2) มีมาตรการป้องกันการสูญหายของข้อมูลที่มีความสำคัญ การใช้ที่ไม่ถูกต้อง การสูญหายจากความไม่ซื่อสัตย์

7. ส่วนการสนับสนุน (Support)

7.5.3 การควบคุมเอกสารข้อมูล (ต่อ)

สำหรับการควบคุมเอกสารข้อมูล องค์กรจะต้องระบุหรือกำหนดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้ตามความเหมาะสม

- 1) การแจกจ่าย การเข้าถึง การใช้และการเรียกเก็บคืน
- 2) การจัดเก็บ การเก็บรักษา รวมไปถึง การจัดเก็บเพื่อป้องกันการเลอะเลือนของเอกสารข้อมูล
- 3) ควบคุมการเปลี่ยนแปลง (การควบคุมด้วยฉบับที่)
- 4) ระยะเวลาในการจัดเก็บและการทำลายเอกสาร

หมายเหตุ : 1) เอกสารข้อมูลที่เป็นเอกสารจากภายนอกที่กำหนดโดยองค์กร ที่มีความจำเป็นในการวางแผนและการปฏิบัติการในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมจะต้องมีการระบุอย่างเหมาะสมและมีระบบควบคุมด้วย

- 2) การเข้าถึงเอกสารข้อมูลครอบคลุมไปถึงการอนุญาตให้มีการทบทวนเอกสารข้อมูลเท่านั้น หรือการอนุญาตให้มีการทบทวนและเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสาร

8. การปฏิบัติการ (Operation)

8.1 การวางแผนการปฏิบัติการและการควบคุม

องค์กรจะต้องดำเนินการวางแผน การประยุกต์ใช้และควบคุมกระบวนการที่ต้องดำเนินการตามข้อกำหนดของระบบ มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมและการนำไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องตามข้อกำหนด 6.1 และ 6.2 โดย

1) กำหนดเกณฑ์สำหรับกระบวนการวางแผนและการควบคุม

2) การประยุกต์มาตรการในการควบคุมของกระบวนการ ให้สอดคล้องกับเกณฑ์ตาม กระบวนการในการป้องกันการ เบี่ยงเบนไปจากนโยบายสิ่งแวดล้อม วัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและความสอดคล้องของกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ: การควบคุมรวมไปถึงมาตรการควบคุมทางด้านวิศวกรรม ระเบียบการทำงาน กฎระเบียบในการทำงาน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ ตามลำดับของการจัดการ (การกำจัด การทดแทน การบริหารงาน) โดยจะใช้ได้อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกันก็ได้

องค์กรจะต้องมีการควบคุมการเปลี่ยนแปลงแผนงานและทบทวนผลที่ได้รับและการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ได้คาดคิด และนำไป พิจารณาเป็นมาตรการในการควบคุมผลเสียที่อาจเกิดขึ้นตามความจำเป็น

8. การปฏิบัติการ (Operation)

8.1 การวางแผนการปฏิบัติการและการควบคุม (ต่อ)

องค์กรจะต้องแน่ใจว่ากระบวนการของผู้รับจ้างช่วงได้ถูกควบคุมโดยตรงหรือการควบคุมทางอ้อม ระดับของการควบคุมทางตรงหรือทางอ้อมที่จะประยุกต์ใช้กับกระบวนการจะต้องระบุไว้ในระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน

ในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการวิเคราะห์วงจรชีวิต องค์กรจะต้องดำเนินการดังนี้

- 1) ระบุมาตรการทางด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับการจัดซื้อและจัดจ้างผลิตภัณฑ์และบริการตามความเหมาะสม
- 2) การพัฒนามาตรการควบคุมตามข้อกำหนดของการจัดการสิ่งแวดล้อม จะต้องพิจารณาไปถึงกระบวนการออกแบบสำหรับการพัฒนา การกระจายสินค้า การใช้ และสิ้นชีวิตของการบำบัดของผลิตภัณฑ์ บริการตามความเหมาะสม
- 3) สื่อสารข้อกำหนดทางด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องไปยังผู้ส่งมอบสินค้าและผู้รับจ้างช่วง

8. การปฏิบัติการ (Operation)

8.1 การวางแผนการปฏิบัติการและการควบคุม (ต่อ)

4) พิจารณาความต้องการในการจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญระหว่างการขนส่งสินค้าและบริการ ระหว่างการใช้งานและเมื่อบำบัดเมื่อหมดอายุผลิตภัณฑ์และบริการแล้ว

หมายเหตุ : องค์กรจะต้องดำเนินการเพื่อให้แน่ใจว่าเอกสารข้อมูลได้ถูกรักษาไว้ภายใต้ขอบเขตเพื่อให้แน่ใจว่ากระบวนการได้ดำเนินการตามขอบเขตที่ได้วางไว้ตามแผน

8. การปฏิบัติการ (Operation)

8.2 การเตรียมพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน

องค์กรจะต้องดำเนินการเพื่อให้แน่ใจว่าได้สร้างและนำไปปฏิบัติสำหรับระเบียบปฏิบัติในการตอบสนองต่อสภาวะฉุกเฉินและโอกาสในการเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งองค์กรจะต้องดำเนินการดังนี้

- 1) ดำเนินการตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินและอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น
- 2) ดำเนินการลดผลกระทบจากสภาวะฉุกเฉินเหล่านั้น ในระดับที่สามารถควบคุมสภาวะฉุกเฉินและอุบัติเหตุ รวมทั้งผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
- 3) ปฏิบัติการให้มั่นใจว่าได้มีมาตรการในการป้องกันการเกิดสภาวะฉุกเฉินและอุบัติเหตุต่างๆ
- 4) มีการทดสอบระเบียบปฏิบัติตามรอบระยะเวลาที่เหมาะสม
- 5) มีการทบทวน เปลี่ยนแปลงระเบียบปฏิบัติเมื่อจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุหรือหลังจากการทดสอบแล้ว

9. การประเมินผลการดำเนินงาน

9.1 การติดตาม การวัดผล การวิเคราะห์และการประเมินผล

9.1.1 ทั่วไป (General)

องค์กรจะต้องดำเนินการในการกำหนดดังนี้

- 1) ต้องกำหนดว่าจะต้องมีการวัดและติดตามผลอะไร ซึ่งจะต้องมีสิ่งที่จะต้องพิจารณาดังนี้
 - 1.1) ในการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดผลกระทบที่มีนัยสำคัญ
 - 1.2) การปฏิบัติให้สอดคล้องกับพันธะสัญญา (กฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง)
 - 1.3) การควบคุมการปฏิบัติงาน
 - 1.4) กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม
- 2) วิธีการในการติดตาม การวัด การวิเคราะห์และการประเมิน เพื่อให้แน่ใจผลที่ถูกต้อง
- 3) เกณฑ์ในการเทียบเพื่อเป็นการประเมินประสิทธิภาพในการดำเนินการขององค์กร โดยใช้ตัวชี้วัดที่เหมาะสม

9. การประเมินผลการดำเนินงาน

9.1.1 ทั่วไป (General) (ต่อ)

4) กำหนดเวลาในการดำเนินการตรวจติดตามและวัดผล

5) กำหนดเวลาในการดำเนินการวิเคราะห์และประเมินผล

องค์กรจะต้องดำเนินการเพื่อให้แน่ใจว่าเครื่องมือติดตามและวัดผลจะต้องได้รับการสอบเทียบและเก็บรักษาไว้อย่างเหมาะสม

องค์กรจะต้องแน่ใจว่าการประเมินผลประสิทธิภาพในการดำเนินการและผลการประเมินได้นำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการบริหารในการประเมินความมีประสิทธิภาพของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

องค์กรจะต้องแน่ใจว่าเอกสารข้อมูลที่เป็นหลักฐานสำหรับการติดตาม การวัดผล การวิเคราะห์และการประเมินผล

องค์กรจะต้องมีการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของการจัดการสิ่งแวดล้อม และกำหนดไว้เป็นวิธีการสื่อสารตามข้อกำหนดของพันธะสัญญาที่กำหนด (กฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง)

9. การประเมินผลการดำเนินงาน

9.1.2 การประเมินความสอดคล้อง (Evaluation of compliance)

องค์กรจะต้องดำเนินการวางแผนและการประยุกต์ใช้กระบวนการประเมินความสอดคล้องของพันธะสัญญา ซึ่งจะต้องดำเนินการดังนี้

- 1) กำหนดความถี่ในการประเมินความสอดคล้องของพันธะสัญญา (กฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง)
- 2) ประเมินความสอดคล้องและมีมาตรการในการปฏิบัติแก้ไขและป้องกันถ้าจำเป็น
- 3) รักษาไว้ซึ่งความรู้และความเข้าใจสถานการณ์สำหรับการประเมินความสอดคล้องของพันธะสัญญา (กฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง)

องค์กรจะต้องเก็บรักษาเอกสารข้อมูลสำหรับเป็นหลักฐานในการประเมินความสอดคล้องดังกล่าว

9. การประเมินผลการดำเนินงาน

9.2 การตรวจประเมินภายใน (Internal audit)

9.2.1 องค์กรจะต้องจัดให้มีการตรวจประเมินภายในตามแผน ตามรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

1) เพื่อให้สอดคล้องกับ

- ข้อกำหนดขององค์กรเองในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม
- ข้อกำหนดของมาตรฐานนานาชาติฉบับนี้

2) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและคงรักษาไว้ของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

9. การประเมินผลการดำเนินงาน

9.2.2 องค์การจะต้อง

1) ดำเนินการวางแผน การประยุกต์ใช้และคงรักษาไว้ซึ่งโปรแกรมการตรวจประเมิน ซึ่งครอบคลุมประเด็น ดังนี้ ความถี่ วิธีการ ความรับผิดชอบ การวางแผนและการรายงานผล ซึ่งจะต้องนำไปพิจารณากับ ภาระงานการทำงานที่มีความสำคัญต่อผลทางด้านสิ่งแวดล้อม ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการคุกคามและโอกาส รวมไปถึงผลจากการตรวจประเมินเมื่อคราวที่แล้ว

2) กำหนดเกณฑ์และขอบเขตในการตรวจประเมินแต่ละครั้ง

3) คัดเลือกผู้ตรวจประเมินและดำเนินการตรวจประเมินเพื่อให้แน่ใจถึงความเป็นรูปธรรมและความเป็นกลาง ความถูกต้องของภาระงานการตรวจประเมิน

4) ดำเนินการเพื่อให้แน่ใจว่าผลการตรวจประเมินจะต้องรายงานไปที่ระดับบริหารองค์กร

องค์กรจะต้องเก็บรักษาหลักฐานของเอกสารข้อมูลของโปรแกรมการตรวจประเมินและผลการตรวจประเมิน

9. การประเมินผลการดำเนินงาน

9.3 การทบทวนของฝ่ายบริหาร (Management review)

ผู้บริหารระดับสูงจะต้องทบทวนระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ตามรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ เพื่อให้แน่ใจถึงความเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง ความเพียงพอและควมมีประสิทธิภาพ ในการทบทวนนั้นจะต้องพิจารณาดังนี้

- 1) สถานการณ์ของการปฏิบัติการจากการทบทวนของฝ่ายบริหารคราวที่แล้ว
- 2) การเปลี่ยนแปลงใน
 - ประเด็นภายในและภายนอกองค์กรที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม
 - ประเมินความสอดคล้องของพันธะสัญญา (กฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง)
 - ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามและโอกาส
- 3) เมื่อวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมเป็นไปตามแผนที่วางไว้

9. การประเมินผลการดำเนินงาน

9.3 การทบทวนของฝ่ายบริหาร (Management review) ต่อ

- 4) ข้อมูลสำหรับประสิทธิภาพการดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรและแนวโน้มของ
 - ความไม่สอดคล้องและการปฏิบัติการแก้ไข
 - ผลการตรวจติดตามและการวัดผล
 - ความสอดคล้องของพันธะสัญญา (กฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง)
 - ผลการตรวจประเมิน
- 5) การสื่อสารจากองค์กรผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก
- 6) โอกาสในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
- 7) ความเพียงพอของทรัพยากรเพื่อเป็นการรักษาประสิทธิภาพของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

9. การประเมินผลการดำเนินงาน

9.3 การทบทวนของฝ่ายบริหาร (Management review) ต่อ

ผลของการทบทวนของฝ่ายบริหารจะต้องครอบคลุมดังนี้

1) สรุปผลความเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง ความเพียงพอของทรัพยากรและควมมีประสิทธิภาพของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

2) การตัดสินใจต่อการปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

3) การเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงทรัพยากรที่จำเป็น

4) การปฏิบัติการใด ๆ ที่จำเป็นถ้าวัตถุประสงค์ทางด้านสิ่งแวดล้อมไม่เป็นไปตามแผน

5) ยุทธศาสตร์ทางตรงในด้านธุรกิจขององค์กร

องค์กรจะต้องเก็บรักษาหลักฐานของเอกสารข้อมูลของผลการทบทวนของฝ่ายบริหารไว้ด้วย

10. การปรับปรุง (Improvement)

10.1 ความไม่สอดคล้องและการปฏิบัติการแก้ไข (Nonconformity and corrective action)

เมื่อความไม่สอดคล้องเกิดขึ้น องค์กรจะต้องดำเนินการดังนี้

- 1) ศึกษาถึงความไม่สอดคล้องและมาตรการในการแก้ไข
- 2) ประเมินความต้องการดำเนินงานเพื่อกำจัดสาเหตุของความไม่สอดคล้องเพื่อให้แน่ใจว่าเหตุการณ์นั้นจะไม่เกิดขึ้นอีกโดย
 - ทบทวนความไม่สอดคล้องที่เกิดขึ้น
 - กำหนดสาเหตุของความไม่สอดคล้องที่เกิดขึ้นนั้น
 - กำหนดและคาดการณ์โอกาสการเกิดความไม่สอดคล้องในลักษณะเดียวกันและดำเนินการป้องกันไว้
- 3) กำหนดการปฏิบัติการแก้ไขและนำไปใช้ถ้าจำเป็น
- 4) ทบทวนความมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติการแก้ไขที่ดำเนินการไว้

10. การปรับปรุง (Improvement)

10.1 ความไม่สอดคล้องและการปฏิบัติการแก้ไข (Nonconformity and corrective action) ต่อ

5) มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการในมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมถ้าจำเป็น

องค์กรจะต้องดำเนินการเพื่อให้แน่ใจว่าได้ดำเนินการสำหรับการปฏิบัติการแก้ไขตามระดับของปัญหาอย่างเหมาะสมรวมถึงผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งองค์กรจะต้องเก็บรักษาเอกสารข้อมูลไว้เป็นหลักฐานดังนี้

- ธรรมชาติของความไม่สอดคล้องและการปฏิบัติการแก้ไขความไม่สอดคล้องนั้น ๆ
- ผลการปฏิบัติการแก้ไข

10.2 การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

องค์กรจะต้องดำเนินการเพื่อให้แน่ใจว่า การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องมีความเหมาะสม มีความเพียงพอของทรัพยากร และมีประสิทธิภาพในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการสิ่งแวดล้อม